

Svensk Förening för Näringslära Stockholmssektionens tidiga historia

Av Kerstin Gullberg-Hanssen

Svensk Förening för Näringslära (SFN) konstituerades för 24 år sedan – i november 1973. En huvudförening bildades utgående från Näringsfysiologiska föreningen (NÄRFF) och Svenska Läkaresällskapets sektion för näringslära.

En av de personer som aktivt deltog i föreningens tidiga historia är *Kerstin Gullberg-Hanssen*. Redaktionen har därför inbjudit henne att skriva en artikel och blicka tillbaka. I en kåserande historik beskriver hon här aktiviteterna på 70-talet.

Föreningen för Näringsfrågor bildas 1970

Utbildningen i näringslära vid Karolinska Institutet (KI) startade enligt riksdagsbeslut höstterminen 1968. Prof *Arvid Wretling* hade varit den drivande kraften för att kursen skulle komma till stånd. Kursen avsåg teoretisk och tillämpad näringslära, omfattande 2 terminer och tillgodoräknades som två betyg i filosofie kandidatexamen. Två akademiska betyg i kemi och ett akademiskt betyg i antingen zoologi eller zoofysiologi fordrades för tillträde. Den första kursen inleddes vid Statens Institut för Folkhälsan. *Wretlings* hälsningsanförande refererades i *Upsala Nya Tidning* under rubriken "Nytt yrke väntas rädda oss från sjukdom och tidig död"! Entusiasmen hos de första kullarna av studenter var inte att ta miste på och sammanhållningen var stor. Kursdeltagarna ville dock träffas och diskutera även utanför kurslokalerna. Därför bildades en förening i maj 1970. Den etablerades under arbetsnamnet *Föreningen för Näringsfrågor*.

Det första årsmötet ägde rum den 10 november 1970 då ett permanent namn för föreningen diskuterades. Namnförslagen *Nutritionsföreningen* och *Näringsfysiologiska föreningen* fick stöd av medlemmarna, men utan klar majoritet för något av förslagen, varför namnfrågan uppsköts.

En arbetsgrupp inom föreningen hade skickligt utarbetat förslag till stadgar. Dessa antogs vid årsmötet efter en del förändringar och tillägg. Till ordförande valdes *Eva Callmer* och *Gunnar Levin* valdes till "övrig ledamot" – för att nämna några i denna första styrelse. *Kerstin Gullberg-Hanssen* valdes till revisor. Vid årsmötet framfördes att styrelsen lämpligen skulle

sammankalla till föreningsmöte sex gånger per år inklusive års-värmöte. Ambitionerna var stora!

Efter förhandlingarna presenterades kampanjen "Kost och Motion" av byråsekreterare *Margareta Lööf*, Socialstyrelsen. Ett tema vid föreningsmötena och förtäring till självkostnadspris – det blev utslagsgivande aktiviteter för framtidens verksamhet. Det tillfredsställde medlemmarnas behov av att lära mer, att diskutera aktuella frågor och att träffas under angenäma former.

Kerstin Gullberg-Hanssen, näringsfysiolog och f.d. ämneslärare, ordf i NÄRFF under åren 1971-73, ordf i Stockholmssektionen 1973-78, v ordf i huvudföreningen 1974-78 samt sektionens repr i huvudföreningen 1978-82.

Nytt namn i föreningen blev NÄRFF

Föreningens namn röstades fram: *Näringsfysiologiska föreningen, NÄRFF*. Beslut om namnet fattades vid årets första möte 1971, som var en diskussionskväll med anledning av den nyss avslutade kursen i tropisk nutrition i Uppsala – där man i kursen också besökt Etiopien. Diskussionen inleddes av prof *Leif Hambræus*, Inst för näringslära, Uppsala, docent *Yngve Hofvander*, Pediatriska inst, Uppsala, *Greta Bergström*, som var f.d. FAO-expert i Tanzania, och *Lars Boström*, SIDA. Intresset för u-landsnutrition var stort!

Övriga temakvällar våren 1971 behandlade "Hälsokost – övertro eller vetenskap?" samt "Livsmedelsforskning i dag och i morgon". Vid det senare mötet förrättades fyllnadsval till ordförandeposten eftersom *Eva Callmer* skulle fara till USA det kommande läsåret. En arbetsgrupp tillsattes för att utreda tituleringsfrågor i samband med utbildningen i näringslära.

Hösten inleddes med ett introduktionsmöte för nya kursdeltagare för att något lära känna varandra och för att informera om föreningen. Senare angreps frågan "Livsfarliga kemikalier i våra livsmedel". Vid årsmötet i november valdes *Kerstin Gullberg-Hanssen* till ordförande i NÄRFF.

Frågan om föreningens kontakter med andra föreningar inom området dryftades och arbetsgruppen för tituleringsfrågor redovisade följande slutsats: Det fanns inget hinder för att kalla sig näringsfysiolog.

"Järn-berikning och -resorption" var ämnet för en temakväll under ordförandeskap av *Arvid Wretling*. Prof *Antti Ahlström*, Näringskemiska institutionen, Helsingfors universitet var en av föredragshållarna och bl.a. deltog docent *Peter Reizenstein*, KI, i den efterföljande diskussionen.

Läkaresällskapets sektion för näringslära och NÄRFF bildar huvudförening

Det blir här för långt att nämna alla våra framstående föredragshållare som vänligen ställde upp trots ett mycket blygsamt arvode. Året 1972 inleddes med temat "Födoämnesallergier". I april visades Shellfilmen "Världens svält kan besegras". Den väckte mycket diskussion. Det var bra, för budskapet i filmen var att man skulle fälla mycket av världens skogstillgångar – för att kunna odla upp marken. Miljöfrågor hade inte fått så stort utrymme ännu! Den kvällen höll också *Birgitta Dahl* ett föredrag om "Livsmedelssituationen i Vietnam och Guinea-Bissau".

Senare på våren gästades vi av professorerna *Ernst Abramsson*, Statens Livsmedelsverk, *Gösta Berg*, Nordiska Muséet och av chefen för Jordbrukets provkök, *Birgitta Sidh*. Temat var "Vad bestämmer vad vi äter?". I slutet av maj höll *Svenska Läkaresällskapets sektion för näringslära* årssammanträde på Institutet för klinisk och teoretisk alkoholforskning. *Björn Isaksson* var då denna sektionens ordförande och *Leif Hambræus* dess sekreterare. Representanter för NÄRFF hade inbjudits för att diskutera ett förslag om att ovanstående sektion och NÄRFF skulle ingå som delsektioner i en huvudförening – *Svensk Förening för Näringslära*. Frågan skulle ventileras närmare i samband med Stiftelsen Svensk Näringsforsknings symposium i Saltsjöbaden i augusti 1972. NÄRFF brukade vara representerad som åhörare vid Stiftelsens symposier. Som underlag för vidare begründan fick styrelsen i NÄRFF vissa uppgifter av *Leif Hambræus*. Ett arbetsutskott inom NÄRFF

FAKTARUTA 1

Svensk Förening för Näringslära

MEDLEMMAR: SFN har idag ca 700 medlemmar – i Göteborgssektionen 185 st, i Stockholmssektionen 277 st, i Sydsvenska sektionen 138 st och i Umeåsektionen 107 st. I föreningen finns bl.a. dietetiker, dietister, kliniska näringsfysiologer, ekonomiföreståndare, kostekonomer, hushållslärare, nutritionister, läkare, tandläkare, sjuksköterskor och studerande som medlemmar.

MEDLEM I FENS: Föreningen är medlem i *Federation of Nutritional Societies* (FENS). Det engelska namnet på föreningen är *The Swedish Nutrition Society*.

HEDERSLEDAMÖTER i Svensk Förening för Näringslära är *Judith Grimberg, Kerstin Gullberg-Hanssen, Bo Hallgren, Björn Isaksson* och *Arwid Wretling*.

STADGAR: Huvudföreningen och delsektionerna har egna stadgar och årsmöten sker både centralt och lokalt.

I SFN:s nuvarande stadgar finns följande målsättningar:

- * Främja näringslärans utveckling inom landet framför allt genom att anordna möten med vetenskapliga föredrag och diskussioner
- * Upplysa om pågående aktiviteter inom ämnesområdet
- * Avge utlåtanden och förslag i ärenden som berör näringslära
- * Tjäna som svenskt organ för internationellt samarbete inom näringslära

I Stockholmssektionens stadgar finns dessutom följande punkter:

- * Vara kontaktorgan för studerande vid universitet och högskolor samt för andra som intresserar sig för näringsfrågor, speciellt i Stockholmsområdet.
- * Anordna lokala diskussionskvällar.

bildades, bestående av *Gunnar Levin, Per Omstedt* samt *Kerstin Gullberg-Hanssen*. Syftet var att diskutera samarbete med eller samgående i en huvudförening.

Hösten 1972 började åter med ett introduktionsmöte för nya kursdeltagare och därpå följde i oktober en diskussionskväll om att eventuellt bli en delsektion i en huvudförening. Detta skulle i så fall innebära stadgeändringar för sammanjämkning med de stadgeförslag till huvudförening som framtagits av *Leif Hambraeus*. NÄRFF:s framarbetade stadgeändringar diskuterades och ändrades i viss mån.

Svensk Förening för Näringslära tar form

I november var det årsmöte. Anslutning till huvudförening och antagande av nya stadgar röstades igenom. Det innebar också att två representanter från NÄRFF valdes att ingå i styrelsen för Svensk Förening för Näringslära.

Det sista mötet hölls i december. Temat var "Dietbehandling

vid uremi". *Gunnar Levin* for i december till Afghanistan och på våren 1973 åkte *Per Omstedt* till USA. De höll bägge kontakt med NÄRFF och deras insatser hade en avgörande betydelse när det gällde anslutningen till SFN och de stadgar som kom att gälla.

Temakvällen 1973 inleddes med föredrag om nitrat-nitrit-nitrosaminer. I maj ägde två temakvällar rum. Den första handlade om "Mat och samhällsplanering", med inledning av direktör *Per Skröder*. Institutet för Storhushållens Rationalisering. Den andra behandlade temat "Kemoterapeutika – nyttighet eller skadlighet" och föredrogs av civ ing *Matts Bergmark*, känd författare till bl.a. boken "Lust och lidande" med underrubriken "Läkeörter, giftdroger och kärleksdrycker".

I augusti 1973 föreslogs bildandet av en interimstyrelse för att SFN skulle fungera fram till att huvudföreningens första årsmöte skulle äga rum våren 1974.

Flera SFN-sektioner bildas

NÄRFF:s första höstmöte gällde den etiopiska näringsrika kosten – "Faffa – dröm och verklighet". Oktober belystes ämnet "Allsidiga livsmedel – frågeställningar vid industriell berikning".

Så var det då dags för årsmöte den 15 november 1973. SFN konstituerades och NÄRFF bytte namn till Svensk Förening för Näringslära, Stockholmssektionen (SFN-S), i enlighet med det föregående årsmötesbeslutet. Även Svenska Läkaresällskapets sektion för näringslära ingick den 15 november, som en delsektion i SFN. Årsmötet hölls i Medicinska föreningens kårhus i gaskällaren. Vi fick också en rapport från Clingseminariet och en översikt av de stipendier som kunde sökas.

Huvudföreningens målsättning var och är i stort sett densamma då som nu. Flera sektioner har bildats sedan 1973 – Göteborgssektionen (1974), Sydsvenska sektionen (1981) och Umeåsektionen (1982). Sektionernas målsättning är, som bekant, densamma som huvudföreningens (se Faktaruta 1), men sektionerna har dessutom var och en sin särskilda målsättning.

Tidigare hade NÄRFF som målsättning också "att bevaka arbetsmarknaden för medlemmarna", vilket i viss mån effektuerades. I den interimstyrelse för huvudföreningen som valdes den 15 november 1973 blev *Arvid Wretling* ordförande och *Gunnar Levin* valdes till sekreterare.

Göteborgssektionen var värd år 1974

Våren 1974 inleddes för Stockholmssektionens del med föredragskvällar "Om eukasyra och raspolja", "Om vissa spår-element" och om "Övervikt och viktreduktion". Vid sistnämnda temakväll leddes diskussionen av leg läk *Stephan Rössner*.

I april höll huvudföreningen sitt första årsmöte i Göteborg där Institutionen för klinisk näringslära och den nybildade Göteborgssektionen stod som värdar. Till styrelse för nästkommande verksamhetsår omvaldes då interimstyrelsens ordförande *Arvid Wretling* och sekretären *Gunnar Levin*. I protokollet från årsmötet efterlystes en symbol för SFN som skulle kunna användas i brehuvuden etc.

I maj höll Stockholmssektionen vårmöte tillsammans med 30 holländska näringslärestudenter som var i Sverige på studiebesök. Sektionsmedlemmar höll anföranden och kåserier. *Eva Callmer* berättade om sina erfarenheter från USA.

Om kost, näring och ekonomi talades det mycket under hösten 1974. Avd chef *Marit Neymark*, Konsumentverket, gästade Stockholmssektionen i september vid temakvällen "Baskost och tilläggskost". Temat "Amning" stod på tur i oktober – *Yngve Hofvander* talade om "Modersmjölkens kemiska sammansättning och den fysiologiska förutsättningen för amning".

Årsmötet hölls i november och i december hade vi som gäst fil dr *Carl-Herman Tillhagen*, som var intendent vid Nordiska Muséet. En fulltalig åhörarskara lyssnade till ett föredrag om "Julmaten genom tiderna".

Gunnar Levin till minne

Året 1975 blev ett sorgens år för SFN-S. Gunnar Levin insjuknade och gick bort i april. Gunnar Levin hade varit ytterst verksam i NÄRFF, i SFN-S och i SFN. Han var intresserad av nutritionsläget i Sverige, han arbetade med katastrofkoster i Afghanistan på internationellt uppdrag och han forskade. Förlusten kändes oerhörd. SFN instiftade en minnesfond, vars avkastning går till "Gunnar Levins minnesföreläsning" vid Svenska Läkaresällskapets sektion för näringslära (numera, sektion för nutrition), då Medicinska Riksstämman avhålls. Minnesföreläsningen äger rum årligen (se Faktaruta 2).

Programmen i Stockholmssektionen var under våren 1975 "Aktuellt om D-vitamin", "Laktovegetariska matsedlar" och "Kost för idrottsutövare". Sistnämnda temakväll inleddes av prof Per-Olof Åstrand, Gymnastik- och Idrottshögskolan, GIH, Stockholm. Värmötet var förlagt till Uppsala och Elisabeth Linusson, nutritionist i Röda Kors-tjänst, talade inlevelsefullt om "Katastrofkoster i Mauretania".

Septemberträffen 1975 gällde "Näringsvärdesberäkning i teori och praktik". Diskussionen efter föredragen leddes av Arvid Wretling. I oktober talade civ ekon Lars Edström, Svenska Unilever AB över ämnet "Om ätbara fetters förekomst och ekonomiska utnyttjande". Diskussionen leddes av agr lic Jacob Ekman, Livsmedelskonsult AB, Uppsala.

Så var det tid för Mårten gås. Vi hade först ett årsmöte och därefter fick vi återigen avnjuta ett föredrag av Carl-Herman Tillhagen: "Om gås". Gunnar Levins Minnesfonds första högtidsföreläsning ägde rum den 26 november 1975: "Protein metabolism in relation to protein and amino acid requirement". Föreläsningen hölls av prof Hamish Munro, MIT, USA.

I slutet av året hölls ett möte i Uppsala där med lic Mehari Gebre-Medhin, berättade om "Erfarenheter från hungerkatastrofen i Etiopien – en modell för "Early warning system".

Ett ovanligt händelserikt år – 1976

Året 1976 var ovanligt händelserikt:

- * Det kom ett rop från Blekinge län: 3 personer behövs för dietrådgivning. Akut brist på dietister tycks råda.
- * Den planerade dietistutbildningen och dess förhållande till utbildningen i näringslära diskuterades vid Avd för näringslära, Karolinska Institutet.
- * På våren utsåg SFN-S en arbetsgrupp att inför den nya högskolereformen 1977 utarbeta ett förslag till nutritionistutbildning.
- * Den första nordiska näringslära-konferensen planerades inom SFN.
- * SFN-symbolens utformande bestämdes slutligen och ritades av sedermera framlidne hovgrafikern Karl-Erik Forsberg.

Stockholmssektionens första möte 1976 gällde temat "Behövs pesticider för vår livsmedelsförsörjning?". Avd dir Dicken Johansson, Produktkontrollnämnden, var huvudtalare. I efterföljande diskussion deltog i panelen laborator Egon Josefsson, SLV och prof Gunnar Widmark, Stockholms universitet.

En livlig kväll hade vi i mars 1976 med temat "Fluortillförsel i förebyggande hälsovård" med inledning av bl.a. prof Fredrik Berghlund, KABI, Stockholm. "Behov och användning av nutritionsstatus i utvecklingsländer" diskuterades i april. Föredragshållare var fil dr och statistiker Mats Lörstadius, Nutrition Division, FAO, Rom. Vi fick bl.a. höra om upplägningen av ett "Global nutritional surveillance program" som var en uppföljning av Romkonferensen 1974.

På vårmötet diskuterades "Näringslära i samhället, utbildningen och arbetsuppgifterna" med anföranden av då yrkesverksamma föreningsmedlemmar.

FAKTARUTA 2

Gunnar Levins Minnesföreläsningar

Svensk Förening för Näringslära instiftade 1975 en minnesfond, vars avkastning går till "Gunnar Levins minnesföreläsning". Intentionen var att inbjuda en utländsk föreläsare vartannant år. Föreläsningarna äger rum varje år vid Medicinska Riksstämman vid Svenska Läkaresällskapets sektion för nutrition.

- 1975 Hamish Munro, Massachusetts, USA. Protein metabolism in relation to protein and amino acid requirements
- 1976 Leif Hambræus, Uppsala. Amning eller flaska, burkmat eller hemmalagning. Några aktuella näringsproblem i spädbarns- och barnuppfödningen
- 1977 A Stewart Truswell, London, United Kingdom. Diet and plasma lipids – a reappraisal
- 1978 Yngve Hofvander, Uppsala. Avväjningskostnader i ett internationellt perspektiv
- 1979 Jan-Åke Gustafsson, Stockholm. Samband mellan kost och cancer
- 1980 Elsie Widdowson, Cambridge, United Kingdom. Nutrition from conception to extreme old age
- 1981 Bertil Steen, Umeå. Nutrition på äldre dagar
- 1982 R Masironi, WHO, Geneva, Switzerland. Trace elements in water and cardiovascular disease
- 1983 Nils-Georg Asp, Lund. Snabba och långsamma kolhydrater – några synpunkter på en gammal indelning
- 1984 Jussi K. Huttunen, Helsinki, Finland. Nutrition and disease. Finnish experience
- 1985 Björn Isaksson, Göteborg. Human näringsforskning: Mål och medel
- 1986 Ingen föreläsning
- 1987 Bengt Borgström, Lund. Fettspjälkning och upplösning i tarmen
- 1988 Stefan Marklund, Umeå. Fria radikaler – kost hälsa
- 1989 Åke Bruce, Uppsala. Hälsoaspekter på fisk
- 1990 Ib Hessow, Århus, Danmark. Trofiska och immunologiska förhållanden i tarmen vid enteral nutrition.
- 1991 Bengt Vessby, Uppsala. Måste diabetiker äta speciell mat?
- 1992 Brittmari Sandström, Frederiksberg, Danmark. Matens preventiva potential – effekter av koständring hos unga individer på riskmarkörer för hjärt-kärlsjukdom.
- 1993 Per Olov Wester, Umeå. Magnesium – betydelse för hjärt-kärlsjukdom.
- 1994 Jussi K. Huttunen, Helsinki, Finland. Health effects of supplemental use of antioxidant vitamins. Experiences from the Alpha-Tocopherol Beta-Carotene (ATBC) Cancer Prevention Study
- 1995 Henrik Andersson, Göteborg. Kost och kolsterolsättning i tarmen – tänkbara samband med koloncancer och koronarsjukdom.
- 1996 Kaare R. Norum, Oslo, Norge. Vitamin A – från folkhälsa till molekylärbiologi
- 1997 Per Björntorp, Göteborg. Fetma som hälsorisk

Hösten 1976 anordnades en kväll av Hushållslärarnas Riksförening, Stockholmsavdelningen och SFN-S i samarbete. Temat var "Om fibrer i kosten och vår hälsa". Föreläsare var dr Vagn Bonnevie-Nielsen, Nils Stensens Hospital, Köpenhamn.

Oktobermörkret lystes upp av en kväll med prof Arne Dahlqvist, Inst för näringslära, Lunds universitet – "Om förändringar i näringsvärdet i industriell matberedning". Mötet samarrangerades denna gång mellan Svenska ekonomiföreningens förening, Stockholms lokalavdelning och SFN-S.

Första nordiska konferensen i näringslära

Årsmötet 1976 hölls i november varefter "...gås begås - den blir varm och falsk med sås...". Under kvällen informerade *Per Omstedt* om att den första nordiska konferensen i näringslära skulle hållas 29 juni-1 juli 1977 i Stockholm. I anslutning till Medicinska Riksstämman anordnade SFN-S en middag till självkostnadspris för de medlemmar i SFN (huvudförening och sektioner) som bevistade stämman. Avsikten var att medlemmarna skulle få tillfälle att träffas och byta åsikter under otvungna former.

Slutligen hade Stockholmssektionen decemberträff med ett kåseri "Om säd, mjöl, bröd och bakning" av *civ ing Inger Thorén*, Kungsörnen AB och medlem i SFN-S. Vid årsskiftet 1976/1977 avgick *Arvid Wretling* från professuren i medicinsk näringslära för att helt ägna sig åt forskning. Det skulle dröja några år till en ny professur inrättades. Som bekant tillträdde *Jan-Ake Gustafsson* år 1979. Därmed fick forskningen i Stockholm en annan inriktning än tidigare, vilket *Björn Isaksson* har beskrivit i en artikel i nr 4/1996 av denna tidskrift.

Definition av nutritionist år 1977

Ämnet "Om sötningsmedel" inledde sammankomsterna år 1977. Föredragande var med *dr Bo Andersson*, Södersjukhuset, Stockholm, övertandläkare *Odd Larje*, Stockholms Läns Tandvårdsnämnd och *fil dr Stuart Slorach*, SLV. Vi fick höra om många olika syntetiska sötningsmedels egenskaper. När det gällde aspartam hade ännu inte undersökningarna kommit speciellt långt. Docent *Ulf Rydberg*, Alkoholforskningsinstitutet, Karolinska Institutet, talade sedan om "Alkohol-effekter av betydelse ur nutritionssynpunkt". "Energiomsättningen när du är ung, gammal, fet eller sjuk" beskrevs av *civ ing Ingrid Warnold* och *fil kand och gymn dir Bodil Hulthén* från Avd för klinisk näringslära, Göteborg.

På höstkanten frågade vi oss "hur är det nu egentligen med svampar - deras näringsvärden och risker?" Vi vände oss till svamplockarlandet i öster och *dr Seija Mäkinen*, Institute of Food Chemistry and Technology, University of Helsinki och till Statens Livsmedelsverk och *prof Bengt von Hofsten*. Det blev en givande och rolig kväll.

Våra funderingar gällde också livsmedelsförpackningar och vi fick lyssna till föredrag av *fil dr Colin Hocking*, Förpackningsinstitutet och *Stuart Slorach*. De talade över ämnet "Om hur förpackningar påverkar våra livsmedel". Styrelsen i SFN rekommenderade denna höst de olika sektionerna inom SFN att göra sina möten kända genom tidskriften *Näringsforskning* (numera *Scandinavian Journal of Nutrition/Näringsforskning*) genom att publicera abstracts från föredrag samt där så var möjligt sammanfattningar från diskussioner.

Föreningssidan, längst bak i denna tidskrift, startade 11 år senare - i nr 1/1988.

Vidare fick Stockholmssektionen under året 1977 i uppdrag av SFN att definiera ordet nutritionist i samband med utredningen om nutritionistutbildningen och att i samarbete med Avd för näringslära, KI, och *Elisabeth Olszon*, Göteborg, utreda om lämplig fackförening för nutritionister.

Årsmöte i SFN-S hölls i november. Efter förhandlingarna lyssnade vi till tre föredrag - docent *Hans Erik Sjöberg*, KI, Stockholm talade om "Om kalciummetabolismen", docent *Alv Alveryd*, Huddinge sjukhus, Stockholm om "Kostintag vid rubbningar i kalkomsättningen" och *Ingrid Ekengren*, Huddinge sjukhus, Stockholm, om "Undersökningsmetodik i anslutning

till kostintag vid rubbningar i kalkomsättningen". I verksamhetsberättelsen konstaterades att antalet medlemmar i SFN-S var ca 250 personer, att antalet närvarande vid årsmötet var 12 personer och vid temakvällen 50 personer.

Stockholmssektionens styrelse inbjöds i slutet av 1977 till demonstration och diskussion rörande "Project Princess" vid Institutionen för informationsbehandling vid Stockholms universitet. "Project Princess" står för *PROject for INTERactive Computer-based Education SystemS*. En av oss hopkomponerad frukost blev snabbt näringsvärdesberäknad och jämförd med rekommendationerna. Vi anade framtiden för datorstött näringslära!

Näringslära - utbildning till vad och för vem?

I februari 1978 anordnade Göteborgssektionen en stor diskussionskväll "Näringslära - utbildning till vad och för vem?" Utbildningen i näringslära på olika nivåer och på olika orter i vårt land redovisades av en speciellt inbjuden panel varefter ordet var fritt. I panelen ingick bl.a. *Björn Isaksson*, *Leif Hambræus* och *Eva Callmer*, som företrädde Avd för näringslära, KI. *Eva* berättade också att 40 poäng-kursen i näringslära (AB1-kursen) 10 årsjubilerade till hösten - och avyttrades. En ny utbildning i näringslära startas inom biologitutbildningen vid Stockholms universitet. Totalt hade 125 personer genomgått AB1-kursen och av dessa hade 68 personer sin verksamhet inom näringslärområdet.

SFN-S var representerad vid diskussionskvällen och en utförlig rapport skrevs. I mars hade SFN-S sitt möte i Uppsala på förslag av uppsaliensarna. Temat var "Nikotinets inverkan på cirkulation, immunitet, hjärnaktivitet och hormonbalans" och föreläsare var docent och överläkare *Lita Tibbling*, Regionsjukhuset, Linköping.

Senare på våren fick vi i ett föredrag "Om lök, kamomill och nässla", som hölls av *pharm dr Jan Bruhn*, konsult för Konsumtverket och Apoteksbolaget. Vi fick bl.a. veta att en penicillinkur motsvaras av 10 kg vitlök 3 ggr dagligen i 10 dagar! Men vitlök slår ut fler bakterier och svampar är penicillin. Vi åt nässeloppa tillsammans på kvällen!

Hösten 1978 utnämndes *Elisabeth Linusson*, SFN-S-medlem, som tidigare arbetat i Röda Kors-tjänst, till rådgivare i FAO, WFP, Rom. Vi här hemma hade temakväll, där bl.a. biologilärare hade inbjudits: "Kosten som förebyggande faktor när det gäller några vanliga näringsrubbningar". Föredragens titlar var: "Ateroskleros Obesitas" med docent *Stephan Rössner*, Gustav V:s Forskningsinstitut, KI, "Karies" med leg tandläkare *Sune Wikner*, Stockholm och "Långvårdens obstipationsproblem och förebyggande åtgärder", leg läk *Lena Hjelmérus*, Ersta sjukhus, Stockholm.

I oktober lärde vi oss mer om "Parenteral nutrition". *fil kand Lars Lindmark*, tillsammans med kolleger från Vitrum AB, Stockholm, informerade och visade film. Till den kvällen hade speciellt medicine studerande i Stockholm inbjudits.

Årsmötet i november innebar ordförandeskifte. Ny ordförande blev *Wulf Becker*. Därpå följde en diskussionskväll "Hur man meddelar näringslära", med inledningsanförande av byrådirektör *Ingrid Lindvall*, Socialstyrelsen och redaktör *Alvar Lindberg*, tidskriften *Vår Näring*. Initiativet till kvällen hade tagits av en av föreningens finska medlemmar.

Mellan temakvällarna genom åren hade vi förstas styrelsemöten. Åtskilliga enkäter bland medlemmarna gjordes också. □